

LUOTSILIITTO – LOTSFÖRBUNDET RY

Liikenne- ja viestintäministeriölle

Viite: Liikenne- ja viestintäministeriön kirje 9.2.2011; LVM205/03/2011

Liikenne- ja viestintäministeriön pyydettyä mm. Luotsiliitto-Lotsförbundet ry:n (jäljempänä liitto) lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi luotsauksesta, liitto esittää asian johdosta seuraavaa:

Lausumansa taustaksi liitto viittaa aikaisempiin kirjallisiin lausuntoihinsa, jotka se on antanut liikenne- ja viestintäministeriölle 3.7.2009 sekä liikenne- ja viestintävaliokunnalle 15.2.2010 luotsauslain muuttamisesta.

Luotsauslain (251/2009) mukaan asetuksen tarkoituksena on antaa tarkemmat säännökset luotsauksen järjestämisestä alusliikenteen turvallisuuden edistämiseksi ja alusliikenteen ympäristölle aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi. Luotsauslain 14§:n on otettu uusi säännös, jossa säädetään englannin kielellä suoritettavasta linjaluotsintutkinnosta. Lain 14§:ssä säädetään myös, että hakijan tulee hallita tarvittavassa laajuudessa suomen tai ruotsin kieltä sekä tarvittavassa laajuudessa englannin kieltä, mikäli tutkinto suoritetaan englannin kielellä. Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi luotsauslain muuttamisesta (HE 251/2009 vp) perusteluissa mainitaan: ”Asetuksen ja lain 21§:ssä olevan valtuutussäännöksen nojalla annettavien linjaluotsintutkintoa koskevien tarkempien määräysten valmistelun yhteydessä on tarkoitus huomioida myös luotsauksessa ja linjaluotsauksessa käytettäviin kieliin liittyvät riskit ja niiden hallinnassa tarvittavat keinot”. Eduskunnan liikenne – ja viestintävaliokunta toteaa lausunnossaan (LiVM 4/2010 vp – HE 251/2009 vp): ” Käytettäviä luotsauskieliä koskevat ratkaisut tulee tehdä siten, että merenkulun turvallisuus varmistetaan ja linjaluotsauksen turvallisuuden taso säilyy vähintään nykyisellä tasolla. Valiokunta korostaa tästä syystä myös riittävän tehokkaiden riskienhallintajärjestelmien merkitystä ja kehittämistarvetta merenkulun turvallisuuden varmistamiseksi”. Osa valiokunnasta ehdotti englannin kielen käyttöönottoa linjaluotsauskielenä laista poistettavaksi, koska riittäviä riskienhallintakeinoja ei heidän mukaan hallituksen esityksessä esitetä.

Liitto katsoo, että asetusluonnoksessa ei ole huomioitu tutkimustulosten mukaista turvallisuusriskien lisääntymisestä kolmannen luotsauskielen hyväksymisen myötä eikä myöskään lainsäätäjän velvoittamaa tehokasta riskienhallintaa turvallisuuden varmistamiseksi kokonaan uudessa kommunikointiympäristössä. Liitto kiinnittää erityistä huomiota, ettei asetusluonnoksessa ole laissa 251/2009 mainittujen kolmen kielen osalta mitään kielitaitovaatimuksia. Tällaisia vaatimuksia ei ole myöskään liikenteen turvallisuusviraston tutkintojen sisältöä käsittelevässä työryhmässä ollut esillä.

Asetusluonnoksen 3§ 3) kohdassa määritetty aluskoko on kasvanut asetuksen 982/2003 määritelmistä. Liitto ei näe yhtäläisyyttä tällä muutoksella ja riskienhallinnan lisäämisellä. Samassa yhteydessä liitto kiinnittää huomiota siihen, että asetusluonnos ei ota kantaa linjaluotsattavien alusten maksimikokoon, joka on yleistä muissa eurooppalaisissa merenkulkumaissa. Liiton mielestä tällainen maksimikoko olisi määrättävä.

Luotsin ja linjaluotsin tutkinnon sisältöä ei ole määritelty laissa eikä myöskään lain perusteluissa ole mainittu, mitä sillä tarkoitetaan ja mitä se voisi pitää sisällään. Vaatimuksen sisältöä ei ole mitenkään määritelty, joten tentattavan oikeusturvavaatimus ei täyttyne. Herää kysymys mikä on hyväksyttyä

LUOTSILIITTO – LOTSFÖRBUNDET RY

Perämiehenkatu 7 A 1 (Styrmansgatan 7 A 1
PL 102, 00151 Helsinki) PB 102, 00151 Helsingfors
Puh: + 358 40 739 9939 Tel: + 358 40 739 9939

office@luotsiliitto.fi
www.luotsiliitto.fi

LUOTSILIITTO – LOTSFÖRBUNDET RY

taitoa ja missä se on määritelty? Liitto katsoo, että tutkinnon suorittajan oikeusturva edellyttäisi, että hän tietää etukäteen, mitä hänen edellytetään osaavan. Erittäin merkityksellinen kysymys on tutkinnon vastaanottajan pätevyysvaatimukset, taito ja kokemus, jotta hän pystyy arvioimaan tutkinnon suorittajan taidot. Liitto pitää erityisen tärkeänä, että liikenteen turvallisuusviraston hyväksymän henkilön, jonka tehtävänä on vastaanottaa ja arvioida luotsin ja linjaluotsin tutkintoja, pätevyys ja kelpoisuus määritettäisiin asetuksessa. Liitto pitää perusteltuna kysymyksenä, onko asiasta säädetty lain tasolla Perustuslaissa tarkoitetulla tarkkuudella huomioiden yksilön oikeusturva ja hyvän hallinnon vaatimus?

Asetusluonnoksen 4§ kohdassa c) on vaatimus simulaattorissa suoritettavasta vaativien tilanteiden harjoittelusta. Laissa ei ole perusvaatimusta tai edes mahdollisuutta käyttää laivasimulaattoria eikä myöskään perusvaatimusta vaativien liikennetilanteiden harjoittelusta. Laissa puhutaan vain liikenteen turvallisuusviraston järjestämästä tutkinnosta. Kyseinen vaatimus sisältyy siis vain asetukseen ja asetuksella voi liiton käsityksen mukaan vain tarkentaa laissa säädettyjä velvoitteita, ei asettaa uusia.

Asetusluonnoksen 7§ 1) a) ja b) kohdissa mainitut minimimatkamäärät herättävät kysymyksen, kuinka matkustaja-aluksen linjaluotsinkirjaan vaaditaan 30 ja lastialuksen kyseessä ollen vain 10 edestakaista matkaa. Liiton toteaa, että väyläharjoittelu lastialuksella ei ole millään tavalla helpompaa kuin matkustaja-aluksella. Liitto esittää, että matkamäärävaatimukset olisivat kummallekin alustyyppille sama 30.

7§ 4) kohdassa ”Linjaluotsikirjaan vaadittavista harjoittelumatkoista voidaan puolet korvata simulaattoriharjoittelulla”. Simulaattorin käyttö osana luotsin ja linjaluotsin koulutuksessa nähdään sinällään hyvänä mutta toistaiseksi laivasimulaattorien tekniset valmiudet eivät riitä varsinaisten laivoilla tapahtuvien harjoittelumatkojen korvaamiseen eivätkä varsinaiseen tutkinnon suorittamiseen. Esimerkiksi jääolosuhteiden simulointi ei ole simulaattoreissa mahdollista, eikä sitä näin ollen pitäisi liiton mielestä hyväksyä korvaamaan aluksilla tapahtuvaa harjoittelua tai tutkintoa. Luotsiliiton näkemyksen mukaan lainsäätäjän ja viranomaisen valmistelutyötä luotsausta koskeissa asioissa on leimannut tarpeeton kiire, joka näyttää vaarantavan meri- ja ympäristöturvallisuutta.

Asetusluonnoksen 10§ vaatimuksia liitto pitää riittämättöminä. Kaksi edestakaista matkaa kalenterivuositain ei mitenkään voi taata riittävää väylätuntemusta.

Asetusluonnoksen 11§ on liiton mielestä kyseenalainen. Mihin tällaista erivapautta tarvitaan kun aluksen päälliköillä ja perämiehillä on mahdollisuus suorittaa asetuseruonnoksen 7§ mukainen linjaluotsinkirja. Ehdot sen saamiseksi ovat kutakuinkin yhtenevät erivapauden tutkinnon kanssa. Ainoastaan voidaan todeta, että 11§ 1 mom mainittu ”12 kuukauden kokemus liikenteestä hakemuksessa mainitulta vesialueelta...” ei sisällä mitään mainintaa minimimatkamääristä, jolloin erivapauden voi saada hyvinkin vähäisellä kokemuksella. Ainoastaan Saimaan kanavaa koskevaa erivapautta hakevalta edellytetään 25 harjoittelumatkaa, tätä liitto pitää hyvänä. Lisäksi voidaan kysyä millä perusteella erivapauden saamiseksi vaaditaan suomen tai ruotsin kielen taitoa, mutta linjaluotsinkirjan voi suorittaa englanniksi.

Alusten päälliköt ovat ottaneet luotseilta kiittäuksia suoritetuista matkoista jo loppuvuodesta 2010. Liiton näkemyksen mukaan uuden asetuksen määräyksiä tulee soveltaa käytännössä, niin kuin luonnoksen 12§ asiasta määrittää. Liitto kiinnittää tässäkin asiassa huomion Trafille annetusta

LUOTSILIITTO – LOTSFÖRBUNDET RY

Perämiehenkatu 7 A 1   Styrmansgatan 7 A 1
PL 102, 00151 Helsinki   PB 102, 00151 Helsingfors
Puh: + 358 40 739 9939   Tel: + 358 40 739 9939

office@luotsiliitto.fi
www.luotsiliitto.fi

LUOTSILIITTO – LOTSFÖRBUNDET RY

valtuutuksen laajuudesta. Trafi on todennet muun muassa kokoamassaan työryhmässä, että viranomaisella ei ole mahdollisuuksia puuttua menettelytapoihin aluksilla.

Asetusluonnos sisältää epämääräisiä ja tulkinnan varaisia tekijöitä, jotka antavat aivan liikaa säädöksiin perustumatonta ja avointa harkintavaltaa Trafi:lle. Erityinen huomio olisi kiinnitettävä tutkinnon vastaanottajan kelpoisuuteen sekä hänen että tutkinnon suorittajan riittävän yksityiskohtaiseen ohjeistamiseen tutkintokriteereiden osalta.

Helsingissä 25.2.2011
Luotsiliitto ry.

LUOTSILIITTO – LOTSFÖRBUNDET RY

Perämiehenkatu 7 A 1	Styrmansgatan 7 A 1
PL 102, 00151 Helsinki	PB 102, 00151 Helsingfors
Puh: + 358 40 739 9939	Tel: + 358 40 739 9939

office@luotsiliitto.fi
www.luotsiliitto.fi